

Lounais-Suomen syömishäiriöperheet ry

Kertomus toiminnasta vuodelta 2010

SISÄLLYSLUETTELO

1	JOHDANTO	4
2	JÄSENISTÖ JA JÄSENHANKINTA	4
3	PROJEKTI SYÖMISHÄIRIÖT NÄKYVIKSI – TOIMINTAA JA TUKEA LOUNAIS-SUOMESSA 2007–2011	5
4	VERTAISTUKITOIMINTA	5
4.1	Vertaistoimintaa syömishäiriötä sairastaville	5
4.2	Vertaistoimintaa syömishäiriötä sairastavien läheisille	6
4.3	Keskusteluillat läheisille Porissa	6
4.4	Vertaistukitoiminnan taulukot	7
5	NUORTEN TUKITOIMINTA	7
5.1	Kiva keho –ryhmät	7
5.2	Syömishäiriötyöpajat	8
5.3	Itsetuntotyöpajat	8
5.4	Kaveritoiminta	8
6	LUENTOTOIMINTA JA YLEISÖTILAISUUDET	9
6.1	Syömishäiriöt näkyviksi – tilausluennot	9
6.2	Yleisöluennot	10
6.2.1	Teemaluennot	10
6.2.2	Alueelliset luennot	10
6.3	Luennot yhteensä	11
7	MUU TOIMINTA JA TAPAHTUMIIN OSALLISTUMINEN	11
7.1	Kurssit ja teemaillat	11
7.2	Virkistystoiminta	11
7.3	Muut tapahtumat	12
7.4	Palveluohjaus	12
8	EDUNVALVONTA JA VAIKUTTAMISTOIMINTA	12
9	VIESTINTÄ	12
9.1	Viestintä jäsenille ja suurelle yleisölle	12
9.2	Sisäinen viestintä	13
9.3	Tiedotusvälineiden palvelu	13
10	ARVIOINTI	13
10.1	Itsearviointi	14
10.2	Kysely toimintaan osallistuneille	14
10.3	Ohjaajan päiväkirja	14

10.4	Muu arviointi	14
11	HALLINTO	14
11.1	Yhdistyksen hallitus	14
11.2	Syömishäiriöliitto – SYLI ry:n vuosikokous	15
11.3	Työryhmät	15
11.4	Yhdistyksen toimihenkilöt	16
11.5	Toimitilat	16
12	VARAINHANKINTA	16
13	ALUEELLINEN YHTEISTYÖ JA SIDOSRYHMÄT	16
13.1	Turun Tyttöjen Talo	16
13.2	Suomen voimisteluliitto Länsi-Suomi	16
13.3	Syömishäiriökeskus, Turun toimipiste	17
13.4	Porin Lääkäritalon syömishäiriökliniikka	17
13.5	Turun kaupungin opetustoimi/ TIETU-hanke	17
13.6	Muut kumppanuudet, yhteistyötahot ja jäsenyydet	17

1 JOHDANTO

Kulunut vuosi oli yhdistyksen seitsemästoista toimintavuosi. Yhdistys perustettiin Syömishäiriöisten lasten vanhempien tukiyhdistyksen nimellä Turussa 31.3.1993.

Sääntöjen mukaan yhdistyksen tarkoituksena on:

1. toimia syömishäiriöön sairastuneiden ja heidän läheistensä yhdyssiteenä ja tukijana,
2. edistää jäsenistönsä hoitoa ja kuntoutusta,
3. toimia jäsenistönsä oikeuksien valvojana ja
4. tehdä tunnetuksi edustamansa ryhmän erityispiirteitä.

Yhdistyksen toiminta-alueena on Lounais-Suomi ja sen kotipaikka on Turku. Yhdistys toimii Varsinais-Suomen ja Satakunnan sairaanhoitopiirien alueella.

Yhdistys tiedottaa omasta toiminnastaan ja suorittaa jäsenhankintaa omalla toimialueellaan. Yhdistys on Syömishäiriöliitto – SYLI ry:n perustajajäsen ja osallistuu valtakunnalliseen toimintaan yhdessä muiden Suomessa toimivien syömishäiriöperheet-yhdistysten kanssa.

2 JÄSENISTÖ JA JÄSENHANKINTA

Yhdistyksen varsinaisia jäseniä ovat 15 vuotta täyttäneet syömishäiriöön sairastuneet, syömishäiriötä sairastavien läheiset ja muut asiasta kiinnostuneet yksityiset henkilöt, oikeuskelpoiset yhteisöt tai säätiöt.

Yhdistyksen kannattajajäseniksi voivat liittyä 15 vuotta täyttäneet yksityiset henkilöt, oikeuskelpoiset yhteisöt tai säätiöt, jotka haluavat tukea yhdistyksen toimintaa.

Jäsenmäärää on kasvatettu toimivuoden aikana kertomalla yhdistyksestä ja jäsenyydestä useimmissa yhdistyksen tilaisuuksissa.

Jäseneksi liittyminen on tehty mahdollisimman helpoksi. Syömishäiriöliitto-SYLI ry:n ylläpitämän kotisivun kautta voi nykyään liittyä jäseneksi sähköisesti. Uusille jäsenille lähtee yhdistyksen ”tervetuloa jäseneksi” kirje, viimeisin jäsenkirje ja esite sekä jäsenmaksulasku viikon sisällä liittymisestä.

Myös vapaaehtoisten tietämystä yhdistyksestä on lisätty. On tärkeää, että vapaaehtoiset mieltävät olevansa yhdistyksen omia toimijoita ja osaavat tarvittaessa kertoa perustiedot omasta yhdistyksestään.

On korostettu myös sitä, että jäsenyys ja yhdistyksen toiminta tulee ottaa mahdollisuuksien mukaan esille myös vertaistukiryhmissä. Jäsenyyttä ei ryhmään tulijoilta ole vaadittu, mutta heille kerrotaan kuitenkin mahdollisuudesta liittyä jäseneksi.

Taulukko 1, jäsenmäärän kehitys 2008-2010

Jäsenmäärä	2008	2009	2010
kpl	79	88	109

Jäsenmäärä on noussut vuodesta 2009 vuoteen 2010 24 %. Syinä jäsenmäärän kasvuun ovat

aktiivinen jäsenhankinta sekä uudet kurssimuotoiset toiminnot, joista jäsen saa konkreettisia rahassa mitattavia etuja.

89 % jäsenistä on varsinaisia jäseniä, kannatusjäseniä on 11 %.

Syömishäiriötä sairastavia ja toipuneita on koko jäsenistöstä 39 %, samoin läheisten määrä vuodelta 2010 on 39%. Ammatillisesti kiinnostuneita on 12 %, muita jäseniä samoin 12%.

3 PROJEKTI SYÖMISHÄIRIÖT NÄKYVIKSI – TOIMINTAA JA TUKEA LOUNAISSUOMESSA 2007–2011

Lounais-Suomen syömishäiriöperheet ry saa Raha-automaattiyhdistykseltä (RAY) projektiavustusta vuosille 2007–2011 Syömishäiriöt näkyviksi –projektiin. Projektiavustus vuodelle 2010 oli 50 000 €. Vuoden 2010 aikana valmistui projektin väliraportti.

Yhteistyössä Syömishäiriöliitto – SYLI ry:n kanssa toteutettavan projektin tarkoituksena on selvittää minkälaista voi olla nuorille alle 18-vuotialle tarjottava vertaistukitoiminta. Lounais-Suomen syömishäiriöperheet ry käynnistää ja koordinoi nuorten alueellisia vertaistukiryhmiä ja kokeilee erilaisia ryhmätoimintamalleja.

Projektin keskeisenä tavoitteena on lisäksi vaikuttaa yleiseen ilmapiiriin ja nostaa syömishäiriöt näkyviksi sairauksiksi sekä saattaa syömishäiriösairaudet tasa-arvoiseen asemaan muiden mielenterveyden sairauksien kanssa.

Samalla projekti laajentaa ja kehittää Lounais-Suomen syömishäiriöperheet ry:n ylläpitämää syömishäiriöön sairastuneiden aikuisten sekä sairastuneiden läheisten vertaistukitoimintaa Turusta yhdistyksen koko toimialueelle.

Koko toimintakertomus on nivottu projektin ympärille. Projektia ei ole erotettu omaksi erinäiseksi kokonaisuudekseen tässä kertomuksessa, koska se käsittää kaikki yhdistyksen toimintamuodot vahvistaen, tukien ja laajentaen niitä.

4 VERTAISTUKITOIMINTA

Yhdistyksen vapaaehtoiset vertaistukitoimijat ovat vanhempia, läheisiä, syömishäiriötä sairastavia ja syömishäiriöstä toipuneita. Kaikkia vapaaehtoistoimijoita suositellaan liittymään yhdistyksen jäseniksi.

4.1 Vertaistoimintaa syömishäiriötä sairastaville

Syömishäiriötä sairastavien aikuisten ryhmään tullaan, koska kaikki sairastuneet sairauden muodosta riippumatta painivat samojen ongelmien kanssa. Ryhmän toiminta perustui vapaamuotoiselle keskustelulle. Vaikka aikuisten ryhmät ovat pääsääntöisesti tarkoitettu yli 18-vuotiaille, on ikäraja kuitenkin joustava.

Syömishäiriötä sairastavien vertaistukiryhmät toimivat vapaaehtoisvoimin sekä Turussa että Porissa. Turun ryhmä kokoontui kevätkaudella kerran kolmessa viikossa, ja syyskaudella ohjaajamäärän kasvaessa joka toinen viikko. Porin syömishäiriötä sairastavien ryhmä kokoontui kevätkaudella kerran kuukaudessa, mutta syksyllä ryhmä joutui jäämään ohjaajapulan vuoksi tauolle.

Turun ryhmää on vuoden aikana ohjannut yhteensä kuusi vapaaehtoista syömishäiriöstä toipunutta henkilöä, kuitenkin aina kaksi ohjaajaa kerralla. Turun ryhmä on kokoontui

yhdistyksen omissa tiloissa.

Porin ryhmä ohjasi syyskauden kolme ohjaajaa. Ryhmä kokoontui Lääkäritalon maksuttomissa tiloissa.

Kaikille ohjaajille tarjottiin perehdytystä, tukea, ja heidän halutessaan myös koulutusta. Lisäksi ohjaajat saivat halutessaan osallistua maksutta yhdistyksen järjestämiin kursseihin ja ryhmiin. Ohjaajille järjestettiin virkistystä kaksi kertaa vuodessa.

Syömishäiriötä sairastaville on lisäksi ollut tarjolla sähköpostivertautukea. Yhdistyksellä on toimintavuoden aikana ollut yksi sähköpostivertautukea antava, syömishäiriöstä toipunut henkilö, jolla on ollut yhteensä kolme tuettavaa.

4.2 Vertaistoimintaa syömishäiriötä sairastavien läheisille

Läheisten vertaistukitoiminnan perustana olivat edelleen vapaamuotoiset keskusteluillat, joissa oli mukana aina 1-2 vapaaehtoista vertaisohjaajaa. Tavoitteena on käsitellä syömishäiriöiden aiheuttamia ongelmia sekä kokemusten ja tietojen vaihtaminen ja oman surun, pelkojen ja ahdistuksen purkaminen ryhmässä koettiin tärkeäksi.

Läheisten ryhmät toimivat sekä Turussa että Porissa. Porin ryhmä aloitti toimintansa syyskuussa 2010. Turun ryhmä kokoontui kerran kolmessa viikossa, Porin syömishäiriötä ryhmä kokoontui syyskaudella kerran kuukaudessa.

Turun ryhmää on vuoden aikana ohjannut yhteensä kaksi vapaaehtoista syömishäiriöstä toipuneen läheistä. Läheisten ryhmä on toiminut yhteistyössä Syömishäiriökeskuksen Turun toimipisteen kanssa siten, että ryhmätapaamisissa on aina ollut paikalla yksi syömishäiriöammattilainen. Turun ryhmä on kokoontui yhdistyksen omissa tiloissa.

Porin ryhmää ohjasi syyskauden yksi ohjaaja. Ryhmä kokoontui Lääkäritalon maksuttomissa tiloissa.

Kaikille ohjaajille tarjottiin perehdytystä ja tukea, ja heidän halutessaan myös koulutusta.

4.3 Keskusteluillat läheisille Porissa

Porissa pidettiin keväällä 2010 kaksi läheisille tarkoitettua avointa keskusteluiltaa Porin Lääkäritalon tiloissa. Läheisten keskusteluillat olivat tarkoitettu kaikille syömishäiriöön sairastuneista läheisistään huolta kantaville henkilöille, jotka haluavat vaihtaa ajatuksia samassa tilanteessa olevien kanssa.

Keskusteluiltojen tarkoituksena oli lisäksi tehdä tunnetuksi yhdistyksen vertaistukitoimintaa ja kartoittaa säännöllisesti kokoontuvan vertaistukiryhmän toimintamahdollisuuksia Porissa.

Illoissa oli mukana koollekutsujana Lounais-Suomen syömishäiriöperheet ry:n projektipäällikkö. Läheisten keskusteluiltojen toimivat yhteistyössä Porin Lääkäritalon syömishäiriöklinikan kanssa siten, että keskusteluilloissa oli paikalla yksi syömishäiriöammattilainen.

Porin läheisten keskusteluilloissa kävi yhteensä yhdeksän henkilöä.

4.4 Vertaistukitoiminnan taulukot

Taulukko 2, vertaistukiryhmien kokoontumiskerrat (krt /vuosi)

Ryhmän nimi	2008	2009	2010
Turku (sair.aik.)	18	15	17
Turku (nuoret)	0	16	0
Turku (läh.)	14	12	14
Pori (sair.)	9	4	5
Pori (läh.)	0	2	2
Rauma (läh.)	0	2	0
Kerrat yht.	41	51	38

Taulukko 3, vertaistukitoimintaan osallistuneet paikkakunnittain

Ryhmän nimi	2008	2009	2010
Turku (sair.aik.)	125	88	87
Turku (nuoret)	0	11	0
Turku (läh.)	97	81	88
Pori (sair.)	49	24	19
Pori (läh.)	0	6	9
Rauma (läh.)	0	20	0
Osallistuneita yht.	271	230	203

Kokoontumiskerrat osoittavat kaikkien ryhmien toiminnan säännöllisyyden. Kokoontumiskertojen yhteenlasketun määrän lasku johtuu nuorten ryhmän lopettamisesta.

Vuoteen 2009 verrattuna ryhmissä on käynyt hieman vähemmän osallistujia. Tämän johtunee siitä, että yhdistyksellä on nykyään tarjolla paljon muutakin kuin vertaistukitoimintaa, joten osallistujien määrä on jakautunut tasaisemmin kaikkien toimintojen kesken.

5 NUORTEN TUKITOIMINTA

5.1 Kiva keho –ryhmät

Yhteistyössä Turun Tyttöjen Talon kanssa on kehitetty terveyttä tukevaa, ennaltaehkäisevää, hyvinvointi- ja voimavarakeskeistä ryhmätoimintaa koko ikäluokan nuorille riippumatta siitä, onko kyseessä täysin terve vai oireileva/sairastava nuori.

Toimintamuotona on Kiva keho –ryhmätoiminta, jonka tavoitteena on auttaa 13-16-vuotiaita tyttöjä kasvattamaan itsetuntoa ja hyväksymään oma itsensä sekä tuntemaan tyytyväisyyttä omasta yksilöllisyydestään.

Ryhmä toteutetaan Tyttöjen Talolla ja sitä ohjaavat ammatillisesti Lounais-Suomen syömishäiriöperheet ry:n koulutetut ryhmänohjaajat. Ryhmä on viiden kerran suljettu ryhmä, jonka teemoina ovat mm. itsetunto, omat oikeudet, jämäkkyys, tunteiden ilmaiseminen ja kehollisuus.

Ensimmäinen Kiva keho –ryhmä pilotoitiin keväällä 2010, toinen ryhmä järjestettiin syksyllä 2010. Molemmista ryhmissä oli viisi osallistujaa ja kaksi ohjaajaa. Valtakunnallinen Syömishäiriöliitto – SYLI ry on toimintavuoden aikana mallintanut toimintaa ja levittänyt sitä edelleen muualle Suomeen.

5.2 Syömishäiriötyöpajat

Syömishäiriötyöpajat on suunniteltu yläkoulu- ja lukioikäisille nuorille. Ne tarjoavat tietoa syömishäiriöistä helposti ymmärrettävän tietopaketin muodossa, työpajakonseptiin kuuluu myös toiminnallisia menetelmiä, joiden kautta voidaan pohtia sitä, miten häiriintynyttä kehonkuvaa ja syömistä voi tunnistaa ja miten siihen kannattaa puuttua. Työpajan kautta jaetaan tietoa myös syömishäiriöistä sekä niitä laukaisevista ja ylläpitävistä tekijöistä. Yksi työpaja kestää noin tunnin.

Työpajoja ohjaavat yhdistyksen koulutetut vapaaehtoiset parityöskentelynä.

Vuoden 2010 aikana Syömishäiriötyöpajoja pidettiin Suomen voimisteluliiton Länsi-Suomen alueen aluevalmennusleirin yhteydessä 30.–31.1. Turussa. Pajoja pidettiin viikonlopun aikana viisi kappaletta ja niihin osallistui yhteensä 48 12-14 –vuotiasta joukkuevoimistelijaa. Myös joukkueiden valmentajat osallistuivat työpajoihin, heille oli laadittu oma materiaali, jonka avulla he pohtivat syömishäiriöiden ennaltaehkäisyä ja tunnistamista oman lajinsa näkökulmasta. Jokaiselta osallistujalta kerättiin kirjallinen palaute.

Lisäksi yksi syömishäiriötyöpaja pidettiin Turun Tyttöjen talolla, siihen osallistui kuusi yläkouluikäistä nuorta ja kaksi opettajaa.

5.3 Itsetuntotyöpajat

Toimintavuoden aikana kehitettiin 10-12 –vuotiaille nuorille itsetuntotyöpajamalli, jonka kautta nuoret saavat tietoa erilaisuudesta, suvaitsevaisuudesta ja itsetunnon vahvistamisesta. Itsetuntotyöpajoissa ei käsitellä suoraan syömishäiriöitä kohderyhmän nuoruuden takia. Itsetuntotyöpaja sisältää tarinallisia (satutyöskentely) ja tiedollisia osuuksia (tietoa kasvusta ja kehityksestä sekä ruumiinrakenteiden erilaisuudesta), joiden pohjalta keskustellaan erilaisuudesta ja toisten hyväksymisestä. Lisäksi osallistujat tekevät erilaisia itsetuntoa vahvistavia harjoituksia. Yksi työpaja kestää noin tunnin.

Vuoden 2010 aikana itsetuntotyöpajoja pidettiin Suomen voimisteluliiton Länsi-Suomen alueen aluevalmennusleirin yhteydessä 13.–14.2. Turussa. Pajoja pidettiin viikonlopun aikana kuusi kappaletta ja niihin osallistui yhteensä 67 10-12 –vuotiasta joukkuevoimistelijaa. Myös joukkueiden valmentajat osallistuivat työpajoihin, heille oli laadittu oma materiaali, jonka avulla he pohtivat syömishäiriöiden ennaltaehkäisyä ja tunnistamista oman lajinsa näkökulmasta. Jokaiselta osallistujalta kerättiin kirjallinen palaute.

Työpajoja ohjaavat yhdistyksen koulutetut vapaaehtoiset parityöskentelynä.

5.4 Kaveritoiminta

Vuoden 2010 aikana kehitettiin kaveritoimintamalli, johon haettiin ostopalveluavustusta Turun kaupungin peruspalvelulautakunnalta. Avustusta toiminnan käynnistämiseen ei kuitenkaan saatu.

Kaveritoimintamalli kehitettiin, koska Lounais-Suomen syömishäiriöperheet ry:llä ei ole tarjota minkäänlaista yksilötukea syömishäiriötä sairastaville nuorille tai nuorille aikuisille. Kuitenkin yksilötuelle ja tukihenkilötyyppiselle toiminnalle olisi tarvetta, kyselyjä tulee tasaisesti.

Kaveritoiminta tarkoittaa Lounais-Suomen syömishäiriöperheet ry:n koulutetun vapaaehtoisen sekä syömishäiriötä sairastavan, syömishäiriöstä toipuvan tai riskiryhmässä olevan 3-5 kertaa tapahtuvia yhteisiä tapaamisia. Kaveritoiminnan merkeissä yhdistyksen vapaaehtoinen - itsekin syömishäiriöstä toipuva/toipunut "kaveri" - ja syömishäiriöstä toipumiseen tukea tarvitseva tai riskiryhmässä oleva henkilö voivat muun muassa kokeilla yhdessä sairauden takia ahdistavilta tai vaikeilta tuntuvia asioita ja jakaa yhdessä kokemuksia toipumisesta auttavista tekijöistä.

Kaveritoiminnan keskeisenä tavoitteena on myös nuoren tutustuttaminen Lounais-Suomen syömishäiriöperheet ry:n muuhun toimintaan ja palveluihin nuoren omien tarpeiden mukaan. Viimeinen tapaamiskerta on suunniteltu siten, että silloin käydään tutustumassa yhdessä vertaistukiryhmään tai yhdistyksen muuhun toimintaan. Kaveritoiminnassa syömishäiriötä sairastava saatetaan yhdistyksen muiden palveluiden piiriin eli kaverisuhteen loppuessa tuki kuitenkin jatkuu saumattomasti

6 LUENTOTOIMINTA JA YLEISÖTILAISUUDET

6.1 Syömishäiriöt näkyviksi – tilausluennot

Maksuttomia kokemuspohjaiseen tietoon perustuvia Syömishäiriöt näkyviksi -luentoja pidettiin tilauksesta mm. opiskelijoille ja muille asiasta kiinnostuneille. Luentojen keskeisenä tavoitteena oli lisätä tietoa syömishäiriöstä, auttaa kuulijoita tunnistamaan syömishäiriö ja tietoa jakamalla myös estää syömishäiriöiden puhkeaminen. Luennot kestävät 45-90 min.

Luentoja ei ole mainostettu, mutta kysyntää on ollut runsaasti. Koska projektipäällikkö on yksin pitänyt luennot, ei läheskään kaikkiin luentopyyntöihin ole pystytty vastaamaan myöntävästi.

Tilausluentoja on pidetty jokunen omissa tiloissa, mutta enimmäkseen projektipäällikkö on matkustanut Varsinais-Suomen ja Satakunnan alueella pitämässä luentoja. Yhdistys pystyi vastaanottamaan ryhmiä omissa tiloissa sijaitsevaan luentosaliin, johon mahtuu kerralla n. 35 henkilöä.

Taulukko 4, Syömishäiriöt näkyviksi –tilausluennot, luentojen lukumäärä

Tilausluennot, kplmäärä	2008	2009	2010
Opiskelijat	16	7	2
Ammattilaiset	3	2	6
Muut	10	1	3
Yhteensä	29	10	11

Taulukko 85, Syömishäiriöt näkyviksi -tilausluennot, osallistujien lukumäärä

Tilausluennot, osallistujamäärä	2008	2009	2010
Opiskelijat	980	470	76
Ammattilaiset	71	45	105
Muut	194	25	75
Yhteensä	1245	540	256

Pidettyjen luentojen lukumäärä on pysynyt suunnilleen vuoden 2009 tasolla. Luennoille osallistujien lukumäärä on puolestaan laskenut vuodesta 2009 runsaasti johtuen siitä, että projektipäällikkö on luopunut massaluentojen pitämisestä ja kohdistanut luennot enemmän sellaiselle pienemmälle ryhmälle, joka puolestaan vie tietoa eteenpäin.

6.2 Yleisöluennot

6.2.1 Teemaluennot

Yhdistys on järjestänyt toimintavuoden aikana erilaisia kaikille avoimia teemaluentoja omissa tiloissaan.

Vuoden 2010 teemaluennot:

- ▶ 4.3. Joogaterapian mahdollisuudet syömishäiriöiden hoidon tukena (puhujana Riitta Lusenius), 11 osallistujaa
- ▶ 13.4. Ravitsemusterapeutin kyselytunti läheisille (ravitsemusterapeuttiopiskelija Katri Mikkilä), 13 osallistujaa
- ▶ 14.4. Ravitsemusterapeutin kyselytunti syömishäiriötä sairastaville (ravitsemusterapeuttiopiskelija Katri Mikkilä), 6 osallistujaa
- ▶ 6.5. Älä laihduta –seminaari (puhujina Hannele Harjunen, Satu Haveri ja Mia Ruohomäki) 45 osallistujaa
- ▶ 8.9. Kehontuntemusharjoittelulla kohti terveempää kehonkuvaa (Laura Simonen ja Miia Korhonen), 3 osallistujaa

Yhteensä teemaluennoille osallistui 78 kuulijaa. Jokaisesta luennoista kerättiin palaute erillisellä palautelomakkeella.

6.2.2 Alueelliset luennot

Yhdistys järjesti yhden ison maksuttoman Syömishäiriöt näkyviksi –luentotilaisuuden Länsi-Turunmaalla 21.4. Luennoille osallistui 18 henkilöä. Vastaava tilaisuus järjestettiin Turussa kymmenen vuoden tauon jälkeen 18.10. Turun luennoille osallistui 32 kuulijaa. Raumalla järjestettiin suppeampi alueellinen luentotilaisuus 11.11., joka kokosi paikalle 13 kuulijaa. Yhteensä alueellisilla luennoilla kävi 63 kuulijaa.

Luentotilaisuuden tavoite oli sama kuin tilauslentojenkin eli lisätä tietoa syömishäiriöstä, vaikuttaa yleiseen ilmapiiriin ja nostaa syömishäiriöt näkyviksi sairauksiksi sekä saattaa ne tasa-arvoiseen asemaan muiden psyykkisten sairauksien kanssa. Lisäksi luentotilaisuuden

tavoitteena oli antaa tietoa, miten syömishäiriöitä luentokaupungissa hoidetaan. Luentotilaisuudet koostuivat useasta eri puhujista Rauman luento lukuun ottamatta. Luennolta kerättiin palaute palautelomakkeilla.

6.3 Luennot yhteensä

Vuosittaisten luentojen ja koulutusten yhteenlaskettu lukumäärä on 19, osallistujien 408.

7 MUU TOIMINTA JA TAPAHTUMIIN OSALLISTUMINEN

7.1 Kurssit ja teemaillat

Yhdistys järjesti jäsenilleen kurssi- ja ryhmätoimintaa toimintavuoden aikana. Kaikki toiminta on ollut avoinna sekä jäsenille että ei-jäsenille. Toiminnan järjestämisessä on pyritty siihen, että toiminta olisi jäsenille edullisempaa kuin ei-jäsenille.

Vuoden 2010 kurssit ja ryhmät:

- ▶ kevät 2010, suljettu Voimavararyhmä syömishäiriötä sairastavien läheisille Raumalla, 5 osallistujaa
- ▶ kevät 2010, suljettu Aloita viikkosi tanssien –kehoterapeuttinen ryhmä syömishäiriötä sairastaville Turussa, 9 osallistujaa
- ▶ syksy 2010, suljettu Siivet hajalla –ryhmä nuorille, joiden läheisillä on päihde- tai mielenterveysongelma yhteistyössä Omaisten mielenterveystyön tukena Lounais-Suomen yhdistyksen kanssa, 8 osallistujaa
- ▶ syksy 2010, suljettu Tietoisuustaidot ja joogaterapia syömishäiriöistä toipumisen tukena –ryhmä Turussa, 11 osallistujaa (ryhmä toteutettiin Lions Ladyt Archipelagolta saadulla avustuksella)

Yhteensä erilaisia kursseja ja ryhmiä järjestettiin vuoden aikana 4 kpl ja niihin osallistui 33 henkilöä.

7.2 Virkistystoiminta

Yhdistyksen virkistystyöryhmä kokoontui yhden kerran toimintavuoden aikana. Yhdistys järjesti jäsenilleen virkistystoimintaa seuraavasti:

- ▶ 16.3. Koruilta Turussa, 6 osallistujaa
- ▶ 27.4. Elling-näytelmä Turun Linnateatterissa, 6 osallistujaa
- ▶ 1.12. Hemmotteluilta Turussa/ Aninkaisten ammatti-instituutin kosmetologiopiskelijat, 12 osallistujaa
- ▶ 9.12. Prinsessa-elokuva, jonka jälkeen mahdollisuus kahvitteeluun yhdessä, elokuvissa 11 osallistujaa, kahvilassa 6 henkilöä.

Yhteensä erilaisia virkistystapahtumia järjestettiin 4 kpl ja niihin osallistui 41 henkilöä.

7.3 Muut tapahtumat

Yhdistys osallistui Turun kaupungin nuorisotoimen järjestämille Mimmi Magiaa –messuille 21.3. Vimmassa. Messujen kohderyhmänä olivat 10–20-vuotiaat tytöt. Tapahtuma tarjosi tietoa tytöille suunnatuista palveluista, harrastusmahdollisuuksista, yhdistyksistä, yrityksistä jne. Messuilla oli yhteensä n. 300 kävijää.

6.5. järjestettiin toista kertaa Suomessa ja Turussa Älä laihduta –päivä. Tapahtuma näkyi mm. kävelykadulla ja Hansa-korttelissa, jossa yhdistyksen vapaaehtoiset jakoivat Älä laihduta –lupauskortteja ja rintanappeja sekä haastoivat ihmisiä pohtimaan onko laihduttaminen ylipäätän välttämätöntä. Päivä ja samalla yhdistys saivat hyvin näkyvyyttä myös mediassa erilaisten sanomalehtiartikkelien ja radiohaastattelujen kautta. Illalla järjestettiin Älä laihduta –seminaari Vimmassa.

Yhdistyksen vapaaehtoiset ovat päivystäneen Suomen voimisteluliiton voimistelukisoissa seuraavasti:

- ▶ Aluemestaruuskisat Turussa 7.-8.11.
- ▶ SM-kisat Turussa 28.-29.11

Yhdistyksellä oli kisoissa oma ständi. Yhdistyksen läsnäolo kisoissa huomattiin ja se herätti enimmäkseen positiivisia reaktioita. Molempien kisojen kisaohjelmaan saatiin lisäksi yhdistyksen yhteystiedot ja pieni syömishäiriöaiheinen tietoisuus. Kisojen kautta saatiin näkyvyyttä useille sadoille henkilöille.

7.4 Palveluohjaus

Sairastuneille ja läheisille on annettu tukea ja tietoa myös yhdistyksen toimiston kautta. Projektipäällikkö on pitkin vuotta vastaanottanut neuvontapuheluita ja sähköposteja sekä syömishäiriötä sairastavilta että heidän läheisiltään. Yhteydenotoista suurin osa on käsitelty sitä, miten hoitoon pääsee ja mistä hoitoa saa. Lisäksi toimistolla on käynyt joitakin sairastuneita ja läheisiä keskustelemassa tilanteestaan. Osa on tullut paikalle spontaanisti, osa on soittanut ja ”varannut ajan” etukäteen.

8 EDUNVALVONTA JA VAIKUTTAMISTOIMINTA

Edunvalvontaa ja vaikuttamistoimintaa ei tehty systemaattisesti vuoden 2010 aika resurssipulan vuoksi. Yhdistys osallistui kuitenkin syömishäiriötä sairastavien hoitoa koskevaan mielipidekirjoitteluun Turun Sanomien yleisöosastolla ja sai sitä kautta asiaansa esille sekä hyvää näkyvyyttä.

Näkyvyyttä ja tietoa suurella yleisöllä saatiin myös erilaisten lehtijuttujen ja haastattelujen kautta, joita yhdistyksen vapaaehtoiset syömishäiriöstä toipuneet medialle antoivat.

9 VIESTINTÄ

9.1 Viestintä jäsenille ja suurelle yleisölle

Yhdistyksen vertaistukitoiminnasta, luennoista ja virkistystoiminnasta tiedotettiin jäsenkirjeillä, ilmaisilla yhdistyspalstoilla ja yhdistyksen omilla www-sivuilla sekä mahdollisuuksien mukaan maksullisilla lehti-ilmoituksilla.

Syyskuussa avattiin yhdistyksen ensimmäiset omat kotisivut www.syliin.fi, joiden kautta viestintää on pystytty tehostamaan. Syys-joulukuun aikana 2010 sivuilla oli yhteensä 1058 käyntiä yli 700 eri kävijältä.

Yhdistyksellä on lisäksi Facebookissa oma ryhmänsä, jota kautta tietoa saadaan reaaliaikaisesti ryhmän jäsenille. Vuoden 2010 lopussa ryhmässä oli 85 jäsentä.

Jäsenille lähetettiin vuoden aikana kuusi jäsenkirjettä. Jäsenkirje oli mahdollista saada myös sähköisessä muodossa. Jäsenkirjeet ovat aina luettavissa myös yhdistyksen kotisivuilla.

Vertaistukiryhmien toiminnasta tiedotettiin laajalti kaksi kertaa vuodessa – syyskuussa ja tammikuussa ryhmien käynnistyessä sekä erikseen tarpeen mukaan. Tiedotteita ryhmien toiminnasta lähti pääsääntöisesti lehdistölle ja muulle medialla sekä syömishäiriöitä hoitaville tahoille. Lisäksi hoitotahot saivat kaksi kertaa vuodessa materiaalipaketit, joihin oli koottu yhdistyksen esitteitä sekä tiedotteita ajankohtaisista ryhmistä ja kursseista.

9.2 Sisäinen viestintä

Projektipäällikkö on pyrkinyt pitämään huolen tehokkaasta ja reaaliaikaisesta sisäisestä viestinnästä.

Projektipäällikkö on ollut yhteydessä hallitukseen kokouksien välissä säännöllisesti lähtevien vapaamuotoisten sähköpostikatsausten välityksellä. Hallituksen pöytäkirjat ovat lähteneet jokaisen kokouksen jälkeen sähköpostilla kaikille hallituksen jäsenille tiedoksi.

Projektipäällikkö on ollut läsnä kaikissa yhdistyksen hallituksen kokouksissa, joissa projektia koskevat asiat ja sen eteneminen on käsitelty omana kohtanaan. Hallitus on saanut koko ajan ajantasaista tietoa projektin etenemisestä. Talouskatsaus projektista esitetään kerran kolmessa kuukaudessa hallituksen kokouksen yhteydessä.

9.3 Tiedotusvälineiden palvelu

Yhdistys sai runsaasti yhteydenottoja medialta sekä haastattelupyyntöjen että lausuntopyyntöjen muodossa. Pääsääntöisesti Syömishäiriöt näkyviksi –projektin projektipäällikkö vastasi median haastatteluihin, mutta välitti tarpeen mukaan haastattelupyyntöjä eteenpäin mm. syömishäiriötä sairastaville ja toipuneille. Myös puheenjohtaja vastasi tarvittaessa median edustajien tiedusteluihin.

Syömishäiriöliitto – SYLI ry:n kotisivuille on laadittu medialle ohjeet vastuulliseen uutisointiin. Median edustajia pyydetään aina tutustumaan ohjeisiin ennen kuin he käsittelevät syömishäiriötä.

10 ARVIOINTI

Arviointi on ollut koko toimintavuoden ajan kiinteä osa Lounais-Suomen syömishäiriöperheet ry:n toimintaa. Yhdistyksen toimintatapa on pyritty rakentamaan itsearvioivaksi ja koko ajan kehittyväksi. Arviointitiedon keruu on pyritty aikatauluttamaan siten, että se palvelee sekä projektin toteutumista että rahoittajan raportteja.

Arvioinnista yleensä voi todeta, että sen toteuttamiseen ja kehittämiseen ei ole toimintavuoden aikana ollut tarpeeksi aikaa eikä resursseja.

10.1 Itsearviointi

Projektipäällikkö ja Syömishäiriöliitto – SYLI ry:n suunnittelija ovat pitäneet yhden yhteisen arviointipäivän kaksi kertaa kuukaudessa, joiden yhteydessä nuorten tukitoiminnan kehittymistä ja ennaltaehkäisevää toimintaa on arvioitu ja kehitetty edelleen.

Tärkeä väline projektipäällikölle oli omassa työssä kehittymisen ja itsearvioinnin kannalta mahdollisuus säännölliseen työnohjaukseen kerran kuukaudessa. Lisäksi projektipäällikkö teki itsearviointia kerran kolmessa kuukaudessa. Itsearviointivälineinä käytettiin tunnepalautetta, teemapäiväkirjaa ja projektilokia.

10.2 Kysely toimintaan osallistuneille

Yhdistys toteutti toukokuussa sähköisen Webropol-kyselyn toimintaansa osallistuneille toimintansa kehittämiseksi. Kyselyä lähetettiin sähköpostitse jäsenille, lisäksi se oli esillä yhdistyksen Facebook-sivulla. Tämän lisäksi kysely lähetettiin kaikille yhdistyksen vapaaehtoistoimijoille. Kyselyyn vastasi 33 henkilöä.

10.3 Ohjaajan päiväkirja

Turun ja Porin syömishäiriötä sairastavien ryhmissä on ollut käytössä ohjaajan päiväkirja – työkalu, joka täytetään jokaisen ryhmäkerran jälkeen. Ohjaajan päiväkirjassa ohjaajat ovat arvioineet mm. omaa ohjaamistaan, onnistumisen hetkiä, mahdollisia epäonnistumisen tunteita ja kehittämisen kohteita ryhmätoiminnassa.

10.4 Muu arviointi

Kaikkia yhdistyksen järjestämiä Syömishäiriöt näkyviksi –luentoja, muita yhdistyksen järjestämiä yleisöluentoja, syömishäiriötyöpajoja, kursseja ja teemailtoja on arvioitu keräämällä niistä kirjallinen palaute. Näin sisältöä on saatu kehitettyä ja yhdistys on saanut arvokasta tietoa toiminnan vaikuttavuudesta ja laadusta.

Yhdistyksen projektipäällikkö on järjestänyt erillisen keskustelevan purku- ja arviointitilaisuuden kurssien ja työpajojen ohjaajille aina kurssien lopussa. Tilaisuuksissa on käyty läpi ohjaajien omat tuntemukset sekä osallistujien antama palaute.

11 HALLINTO

11.1 Yhdistyksen hallitus

Yhdistystä edustaa ja sen toimintaa johtaa hallitus, johon kuuluu vuodeksi kerrallaan valittu puheenjohtaja ja neljästä kuuteen kahdeksi vuodeksi kerrallaan valittua varsinaista jäsentä ja kaksi varajäsentä. Yhdistyksen hallituksen jäsenet koostuvat syömishäiriötä sairastavien läheisistä, itse sairastavan taustan omaavista sekä syömishäiriöiden parissa työskentelevistä ammattilaisista. Hallituksen jäsenistä vähintään kahden tulee olla syömishäiriötä sairastavan läheisiä.

Hallituksen puheenjohtajan toimikausi on yksi vuosi. Hallituksen varsinaisista jäsenistä puolet tai lähinnä puolet ja varajäsenistä toinen on vuosittain vuorotellen erovuorossa.

Yhdistyksen vuosikokous pidettiin Turussa 4.3. Kokouksessa valittiin yhdistyksen hallituksen

puheenjohtajaksi Riitta Ojanen.

Hallitukseen vuonna 2010 kuuluivat:

Varsinaiset jäsenet:

Annele Apajakari (2009–2010, marraskuuhun 2010 asti)
Elise Pasanen, Turku (2009–2010)
Jasmine Hri, Turku (2010–2011)
Liisa Suopanki, Turku (2010–2011)
Marjo Salminen, Turku (2010–2011)
Sirkku Mikkola, asiantuntijajäsen, Turku (2009–2010)

Varajäsenet:

Liisa Selkälä, Rusko (2009–2010)
Susanna Anglé, asiantuntijajäsen, Turku (2010–2011)

Hallituksen varapuheenjohtajaksi valittiin Elise Pasanen ja rahastonhoitajaksi Marjo Salminen.

Yhdistyksen hallitus kokoontui vuoden aikana kahdeksan kertaa, ja pykäläiä kirjattiin yhteensä 119 kappaletta.

Projektipäällikkö on ollut läsnä jokaisessa hallituksen kokouksessa ja toiminut hallituksen sihteerinä huolehtien yhdistyksen kokousasiakirjoista (esityslistat, pöytäkirjat, toimintakertomus, toimintasuunnitelma, talousarvio).

11.2 Syömishäiriöliitto – SYLI ry:n vuosikokous

Lounais-Suomen syömishäiriöperheet ry:n vuosikokouksessa valittiin kaksi edustajaa Syömishäiriöliitto – SYLI ry:n vuosikokoukseen, joka pidettiin Turussa 10.4. Edustajiksi vuosikokoukseen valittiin Marjo Salminen ja Annele Apajakari.

Syömishäiriöliitto – SYLI ry:n hallitukseen valittiin Marja Nieminen Lounais-Suomen syömishäiriöperheet ry:tä edustamaan. Toisena yhdistyksen edustajan liiton hallituksessa jatkoi Sirkku Mikkola. Liiton uudeksi puheenjohtajaksi valittiin yhdistyksen ehdokas Saara-Sofia Sutela.

11.3 Työryhmät

Yhdistyksessä toimi vuoden aikana kaksi työryhmää.

Projektityöryhmä perustettiin syksyllä 2009 työstämään uutta RAY:lle jätettävää projektihakemusta, joka valmistui toukokuussa 2010. Projektityöryhmä kokoontui kaksi kertaa kevään 2010 aikana, lisäksi työtä tehtiin sähköpostin kautta. Ryhmään osallistuivat Riitta Ojanen (puheenjohtaja), Sirkku Mikkola (hallituksen asiantuntijajäsen), Sami Heimo (liiton suunnittelija), Liisa Gilbert ja Annele Apajakari (hallituksen jäsen) ja projektipäällikkö Kirsi Broström

Yhdistyksen virkistystyöryhmä kokoontui vuoden 2010 aikana yhden kerran.

Lisäksi yhdistys on koonnut kerran koolle vapaamuotoisen tutkimusyhteistyöpalaverin, joissa kartoitettiin nykyistä syömishäiriötutkimuksen tilannetta ja keskusteltiin mahdollisista

yhteistutkimushankkeista tulevaisuudessa. Ryhmässä olivat mukana Kirsi Broström, Sami Heimo, Sirkku Mikkola, Susanna Anglé, Marja-Leena Laiho-Lehto ja Anne Puuronen.

11.4 Yhdistyksen toimihenkilöt

Kirsi Broström, projektipäällikkö
Susanna Raitamäki, 8.3.–7.5. 2010 ja 1.-30.6.2010
Anu Kangasniemi, kirjanpitäjä

11.5 Toimitilat

Yhdistys on alivuokralaisena Mielenterveyden keskusliiton Turun aluekeskuksessa os. Läntinen Pitkätie 35.

Vertaistukiryhmät ovat kokoontuneet yhdistyksen tiloissa maksutta. Myös toiminnalliset kurssit sekä luentoja on pidetty omissa tiloissa.

Porin syömishäiriötä sairastavien ryhmä ja läheisten keskusteluillat kokoontuivat Porin Lääkäritalon maksuttomissa tiloissa.

Rauman läheisten voimavararyhmä pidettiin Rauman mielenterveysyhdistys Friski Tuult ry:n maksuttomissa tiloissa.

12 VARAINHANKINTA

Yhdistys sai RAY:n projektiavustusta Syömishäiriöt näkyviksi – projektiin 50 000 € vuodelle 2010.

Jäsenmaksuna varsinaisilta jäseniltä perittiin 16 €, kannatusjäseniltä 20 €. Yhteisöjäsenen jäsenmaksu toimintavuodelta oli 50 €. Kaikkien jäsenmaksut laskutettiin ja perittiin keskitetysti Syömishäiriöliitto – SYLI ry:n keskustoimistosta.

Yhdistys sai merkittävän lahjoituksen Lions Archipelago Ladyilta.

Lisäksi yhdistys haki ja sai pienempiä avustuksia Turun kaupungilta

13 ALUEELLINEN YHTEISTYÖ JA SIDOSRYHMÄT

13.1 Turun Tyttöjen Talo

Tyttöjen Talon kanssa jatkettiin yhteistyötä edelleen. Yhteistyö koettiin molemmin puolin arvokkaaksi ja sujuvaksi. Turun Tyttöjen Talon toiminnan kautta apua tarvitsevat henkilöt voidaan ohjata sujuvasti yhdistyksen palvelujen piiriin ja päinvastoin.

13.2 Suomen voimisteluliitto Länsi-Suomi

Suomen voimisteluliitto Länsi-Suomen kanssa yhteistyötä jatkettiin syömishäiriötyöpajojen ja itsetuntotyöpajojen muodossa. Lisäksi yhdistyksen vapaaehtoiset päivystivät erilaisissa voimistelukisoissa.

13.3 Syömishäiriökeskus, Turun toimipiste

Syömishäiriökeskuksen Turun toimipisteen kanssa on tehty yhteistyötä vuodesta 2007. Yhteistyö on jatkunut vuonna 2010 siten, että Turun läheisten ryhmässä on aina ollut keskuksen asiantuntija mukana tietoa jakamassa.

Lisäksi keskuksen työntekijöitä on kuulunut yhdistyksen hallitukseen ja projektin ohjausryhmään asiantuntijaroleissa. Keskus on tarjonnut yhdistyksen vertaisille toimintavuonna työnohjausta ja konsultaatioapua.

13.4 Porin Lääkäritalon syömishäiriökliniikka

Yhteistyö Porin Lääkäritalon syömishäiriöklinikan kanssa alkoi keväällä 2009 samanaikaisesti klinikan perustamisen kanssa.

Syömishäiriökliniikka on antanut panoksensa Porin syömishäiriötä sairastavien ryhmään ja läheisten keskusteluiltoihin maksuttomien tilojen muodossa. Lisäksi läheisten keskusteluilloissa on ollut läsnä klinikan asiantuntija.

Yhteistyössä järjestetty ryhmä on toiminut samaan tapaan kuin yhdistyksen muutkin vertaistukiryhmät eli ne ovat maksuttomia ja kaikille avoimia.

Lisäksi yhdistyn projektipäällikkö on säännöllisesti kutsuttu mukaan syömishäiriöklinikan tiimipalaveriin. Niissä on suunniteltu Porin toimintaa yhdessä eteenpäin ja keskusteltu Satakunnan syömishäiriöiden hoidon tilasta ja muista ajankohtaisista asioista.

13.5 Turun kaupungin opetustoimi/ TIETU-hanke

TIETU –hanke kuuluu opetushallituksen oppimisympäristöhankkeisiin. TIETU-hankkeen näkyvimpänä tavoitteena on rakentaa yhdessä opiskelijoiden kanssa nuorten näköinen sivusto, jossa on eri oppiaineisiin, hyvinvointiin ja kouluviihtymiseen liittyviä asiantuntijaluentoja, tietoiskuja ja linkkejä.

Lounais-Suomen syömishäiriöperheet ry on tehnyt hankkeen kanssa yhteistyötä alkuvuodesta 2010 alkaen, ja tuottanut syömishäiriöistä opetusmateriaalia yläkoululaisille ja lukiolaisille sähköiseen oppimisympäristöön.

13.6 Muut kumppanuudet, yhteistyötahot ja jäsenyydet

Yhdistys on mukana nuoret aikuiset –verkostossa, joka on syrjäytymisvaarassa olevien nuorten aikuisten (16-25-vuotiaat) hyvinvoinnin edistämisen ja palvelujen kehittämisen työntekijäverkosto Turun alueella. Verkostoon kuuluu sekä järjestöjen että Turun kaupungin työntekijöitä.

Toimintavuoden aikana Lounais-Suomen syömishäiriöperheet ry liittyi Varsinais-Suomen lastensuojelujärjestöt ry:n jäseneksi. Koska yhdistys tekee nykyään töitä nuorten kanssa, oli jäsenyys luonteva asia ja askel eteenpäin nuorille suunnatun toiminnan kehittämisessä ja toteuttamisessa. Yhdistyksen projektipäällikkö valittiin Varsinais-Suomen lastensuojelujärjestöt ry:n syyskokouksessa hallituksen varajäseneksi.

Toimintavuoden aikana yhdistys liittyi lisäksi Mielenterveyden keskusliiton varsinaiseksi jäseneksi Syömishäiriöliitto – SYLI ry:n siirtyttyä kannatusjäseneksi. Yhteistyö

Mielenterveyden keskusliiton kanssa jatkuu luonnollisena osana yhdistyksen toimintaa, koska toiminta tapahtuu heidän tiloissaan.

Seudun muiden mielenterveys - ja vammaisjärjestöjen kanssa on tehty yhteistyötä tarpeen mukaan (mm. Monipalvelukeskus Tsemppi, Turun mielenterveysyhdistys ITU ry, Porin mielenterveystoiminnan tuki ry, Turun seudun vammaisjärjestöt TVJ ry, Rauman mielenterveysyhdistys Friski Tuult ry). Läheisille on markkinoitu tiiviisti Omaiset mielenterveystyön tukena Lounais-Suomen yhdistys ry:n järjestämää toimintaa.